

Hammerfest Kommune
Postboks 1224/k
9616 Hammerfest

01.10.2020
201710416-3
323
24.06.2020
2019/512

Eva Forsgren

NVEs merknader - Offentlig ettersyn - Kommuneplanens arealdel for Hammerfest 2020-2032 - Hammerfest kommune

NVE viser til mottatt kommuneplanens arealdel. NVE skal som høringspart bidra til at hensynet til vassdrag, energianlegg, flom, erosjon og skredfare blir innarbeidet i kommunale arealplaner.

Kommuneplanens arealdel har på en god måte ivaretatt naturfare i planbestemmelsene og i KU/ROS. Hensyn til verna vassdrag er i hovedsak ivaretatt. NVE har noen mindre merknader til planbestemmelser og til noen enkelte utbyggingsområder i nærheten av verna vassdrag

Samfunnssikkerhet

Kommunen har utført en grundig KU for de nye områder, og satt krav til vurdering av ulike naturfare i planbestemmelsene. KU kommenterer krav til ytterligere utredninger i de ulike områdene som ligger i fare- eller aktsomhetsområder.

Kommunen har ikke avsatt eksisterende eller nye områder med mulig naturfare som hensynsområde. For å tilrettelegge for videre saksbehandling og for publikum bør mulige fareutsatte områdene synliggjøres. Vi anbefaler derfor at fare- og aktsomhetsområder synliggjøres på plankartet eller i et eget temakart.

Vi mener ellers at vurdering av naturfare vil bli godt ivaretatt av planbestemmelsen § 1.8. Men vi ønsker å presisere at vurdering av naturfare skal foreligge på siste plannivå, vi ber derfor om at det kommer frem tydeligere av planbestemmelsen og at spesielt planbestemmelsene § 1.8.4 oppdateres med dette kravet.

Det er bra at behovet for å vurdere naturfare i gamle planer er tatt opp i de generelle bestemmelsene, jf planbestemmelser § 1.1.2, men planer under marin grense med fare for ustabile grunnforhold må også inngå i denne vurdering. Det er gjort funn av kvikkleire i kommunen.

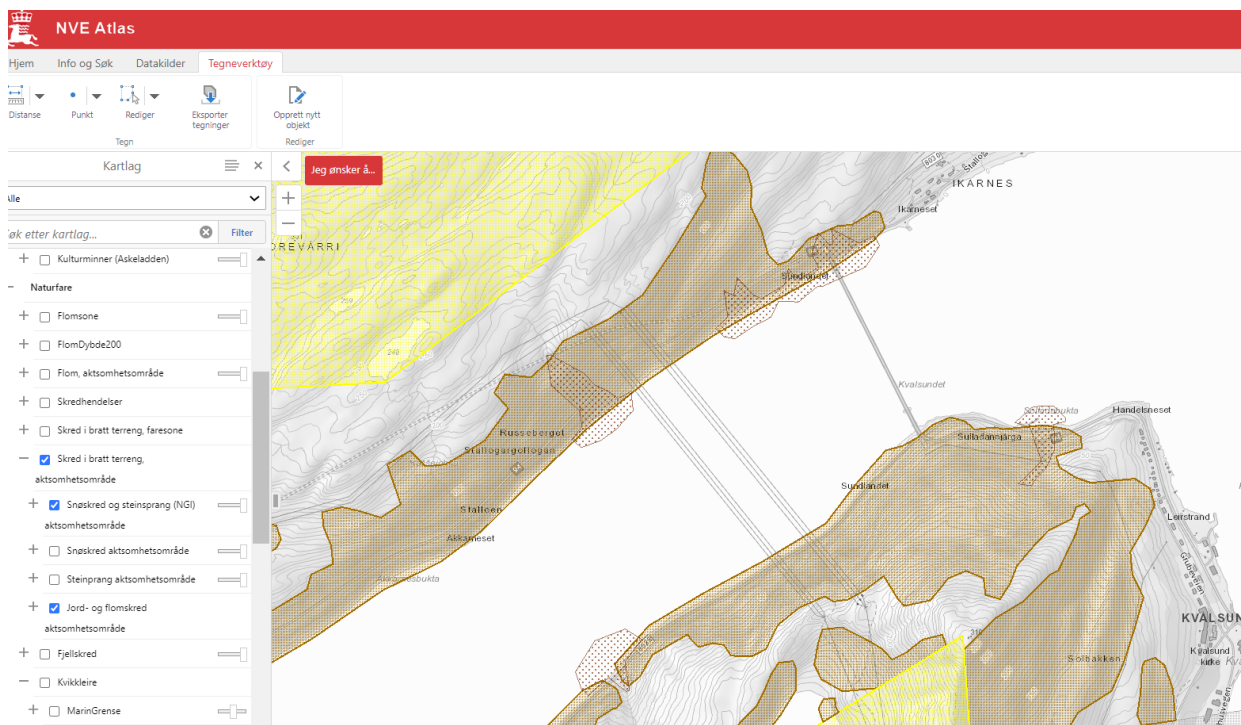
Vi minner om også for eksisterende bebyggelse inkludert fortetting skal hensynssoner med vilkår fremgå av plandokumentene. Den som utfører tiltak, har ansvar for å påse at sikkerheten for seg selv og andre er ivarettatt.

Dette gjelder også for små tiltak som er unntatt fra formell behandling etter plan- og bygningsloven eller andre lover og forskrifter. Det er derfor viktig at man ved alle typer terrenginngrep og utbygging viser aktsomhet i forhold til mulig skredfare. Dette gjelder også ved mindre tiltak som graving og utfylling av masser (grøfting, bakkeplanering, vegbygging herunder også skogsveier). Vi ber kommunen om å vurdere om man mener at denne type inngrep vil bli ivarettatt godt nok av planbestemmelsene.

For tiltak med direkte hjemmel i planen § 1.12 ber vi om at det tilføyes at for tiltak innenfor områder med fare for hendelser knyttet til naturfare samt for tiltak i vassdrag skal NVE i tillegg til de andre navngitte myndighetene, ha saken til uttalelse.

Fare for skred i bratt terreng

Vi anbefaler at det utarbeides et temakart for skred i bratt terreng baseres på eksisterende faresonekart samt NVEs aktsomhetskart for jord- og flomskred og NGIs aktsomhetskart for snø- og steinsprang for områder med ny og eksisterende bebyggelse, samt LNF med tillat spredt bebyggelse. Der NGIs aktsomhetskart ikke finnes brukes NVEs aktsomhetskart for snø, og steinsprang.

Anbefalt bruk av aktsomhetskart der de finnes: Snøskred og Steinsprang (NGI- okerfarget) samt Jord- og flomskred (okerfarget-prikkete).

Fare for kvikkleireskred

Kommunen krever geoteknisk vurdering for tiltak under marin grense (jf. planbestemmelser § 1.8.4), jf. tidligere kommentar om alle type tiltak er ivarettatt. Det er bra at utfylling i sjø er spesielt omtalt, her kan det med fordel legges til tiltak i strandsonen.

Flom

NVE har utarbeidet et nytt flomsonekart som ble lansert i september 2020. Vi anbefaler at kommunen i sitt temakart legger dette aktsomhetskart som grunn. Det er et bedre kart og kan danne grunnlag for hensynssone for flom. Det vil være relevant for Hammerfest kommune. Nytt i denne versjonen er at det også langs elver i aktsomhetskartet er inkludert et område på minimum 20 m fra kant av elv.

Detaljeringsgraden på aktsomhetskart for flom er tilpasset kommuneplannivået, der det er egnet til bruk som et første vurderingsgrunnlag i konsekvensutredninger og/eller risiko- og sårbarhetsanalyser tilknyttet kommuneplanen for å identifisere aktsomhetsområder for flom. Aktsomhetsområdene skal legges til grunn ved fastsetting av flomhensynssoner og planbestemmelser.

Dokumentasjon av tilstrekkelig sikkerhet mot flomfare skal senest foreligge på siste plannivå, normalt i reguleringsplan.

Vi ber om at kommunen oppdaterer sin ROS med de nye aktsomhetskartene og synliggjør det som hensynssone med vilkår om vurdering av flomfare på reguleringsplansnivå. Dette kan også ivaretas på et temakart sammen med skred.

Vassdrag

Byggegrense til vassdrag er anbefalt på min. 25m (jf. Planbestemmelse § 1.8.1 d). Vi mener at dette er minimums grense for mindre vassdrag utfra fare for erosjon, flom og flomrelaterte skred.jf. veiledning i TEK 17. Vi anbefaler at det settes en grense på 50-100 meter langs de større vassdragene.

Det er viktig at det synliggjøres at flom og skredfare langs vassdrag også berører eksisterende bebyggelse. Aktsomhetsområde for flom og de generelle verneverdiene for de verna vassdragene er omtalt i KU for de enkelte tiltakene.

Verna vassdrag

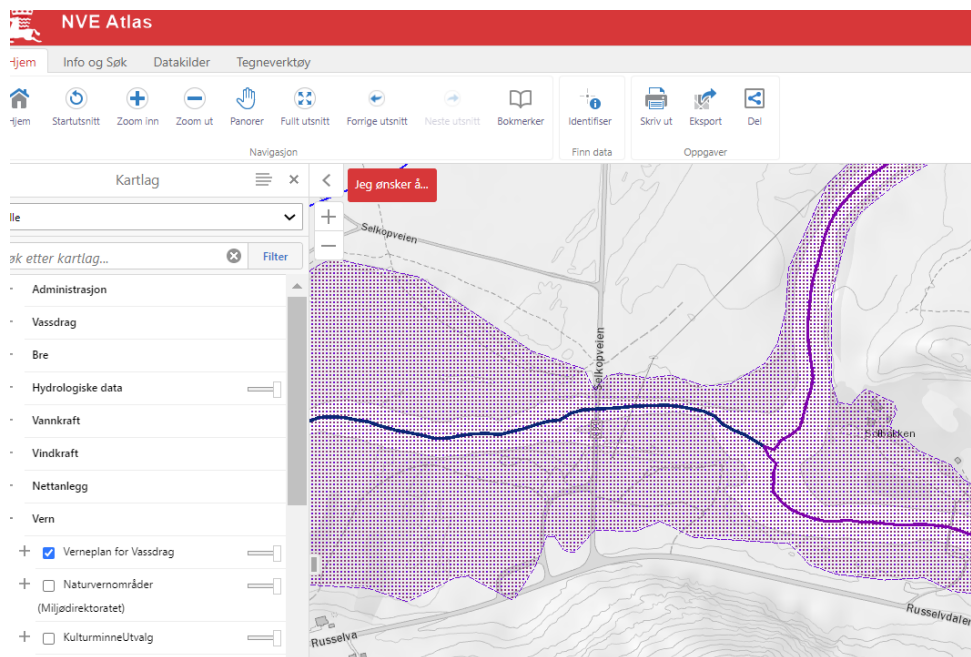
Kommunen har flere verna vassdrag: [Reppafjordvassdraget](#), [Kokelva](#) og [Russelva](#). RPR for verna vassdrag omfatter hovedelv, sideelver, større bekker, sjøer og tjern, samt et område på inntil 100 meters bredde på hver side av disse. RPR omfatter også andre deler av nedbørfeltet som det er faglig dokumentert at har betydning for vassdragets verneverdi. Her bør det i hovedsak være forbud om tiltak i 100 metersbeltet langs hovedvassdragene og tilhørende vassdragsområder eks. viktige kroksjøer og andre vassdragspregede områder.

Planbestemmelsene om byggegrense (§ 1.4) ivaretar avstand til de verna vassdragene.

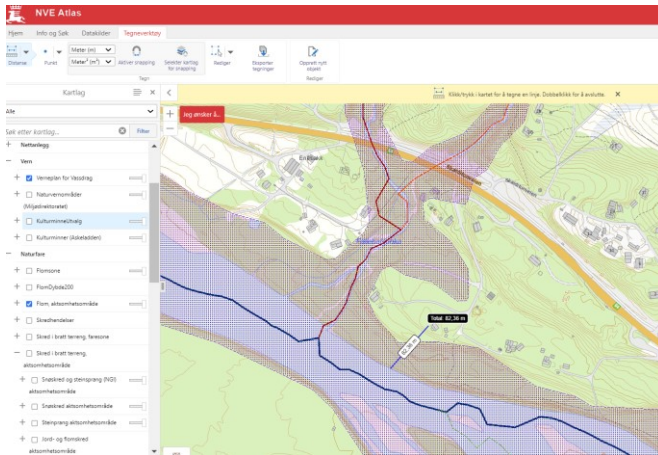
På plankartet er i hovedsak hovedvassdraget for de verna vassdragene samt vann avsatt som bruk og vern. Vi mener at det er en fordel om som minimum sidevassdragene til de verna vassdragene også synliggjøres i plankartet. Helst bør alle vassdrag i kommunen synliggjøres, dette kan eks. ivaretas i et temakart.

Kommunen legger opp til noen tiltak i nærområder til verna vassdrag:

- Russelva: BFT 203 – bobil turisme -plankrav. Området er som omtalt mulig flomutsatt og flom er en naturlig del av prosessene i et verna vassdrag. Tiltak bør plasseres så at det ikke kreves inngripende tiltak i grunn og så at allmenn ferdsel langs vassdraget kan opprettholdes. Det anbefales at områdets høyre del som kommer i nærområdet til svingen i vassdraget, trekkes vekk fra vassdraget så at det ikke på sikt blir behov for sikring av tiltaket. Dette kan med fordel omtales i planbestemmelsen ev. retningslinjene til § 2.4.4.

- BA201 Skaidisletta: Her legges det opp til utvikling av Skaidi sentrum. Plankrav i området. Det omtales at det er 100 til det verna Reppafjordvassdraget. Vi minner om at Skaidielva er et større sidevassdrag til Reppafjordvassdraget og er også omfattet av vern. NVE mener at det i bestemmelsene til BA201(§2.1.2) bør presiseres at en avstand på 50 meter skal overholdes til vassdraget..
- BFR 208 Enebakk - Fritidsbebyggelse - ikke plankrav. Området ligger ned til Reppafjordelva og det er en fordel om det i retningslinjene til planområdet presiseres at avstand til det verna hovedvassdraget og til sidevassdraget skal ivaretas. Område for mulig flomfare vil her kunne være en naturlig del av området som ikke bør vurderes for utbygging.

Tiltak i vassdrag

Tiltak i vassdrag som kan medføre nevneverdige ulemper for allmenne interesser må ha tillatelse (konsesjon) etter vannressursloven. Alle tiltak som medfører oppdemming og fraføring av vann fra vassdraget (kraftutbygging og vannuttak til drikkevann, smoltanlegg, bekkelukkinger og omlegging av vassdrag, uttak av grunnvann og lignende) må normalt ha konsesjon.

For mindre tiltak kan NVE avgjøre om et tiltak trenger konsesjon eller ikke. For utfylling i ev. omlegging av vassdrag og andre inngrep som ikke medfører fraføring av vann, kan NVE også avgjøre at reguleringsplan erstatter konsesjon.

Planbestemmelsene eller retningslinjene 1.12.4 - Tiltak i sjø og vassdrag kan med fordel omtale dette.

Overvann

Transformasjon av naturområder, til for eksempel bolig- og hytteområder, samferdselsområder, næringsformål, osv. bidrar til fortetting, økt andel med harde flater og endrer avrenningen. Dette vil kunne gi økte og mer spissete flommer i vassdragene og oversvømmelser (overvann) i byggeområdene. Det er derfor viktig allerede på overordnet plannivå og i tidlig planfase å ha en høy bevissthet rundt hvilke arealer som er best egnet til innfiltrering og fordrøyning av vann, hvilke arealer som kan sikre trygg bortledning av vann og hvilke arealer som er best egnet til å bygge på. Ved vurderingen av nye utbyggingsområder i kommuneplanen må dette vurderes.

Hensynet til flomfare må sees i sammenheng med lokal overvannshåndtering. Kommunen bør forsikre seg om at både resipient (vassdrag, vann eller sjø) og VA-infrastruktur har tilstrekkelig kapasitet før nye byggeområder planlegges. Ved store nedbørhendelser kan ikke VA-nettet alene forventes å ha tilstrekkelig kapasitet til å håndtere vannet. Det er derfor viktig allerede i tidlig planfase å skaffe seg oversikt over vannets kretsløp, med forståelse av hvilke arealer som er best egnet til innfiltrering og fordrøyning av vann, hvilke arealer som kan sikre trygg bortledning av vann (= tretrinnsstrategien) og hvilke arealer som er best egnet til å bygge på. Dreneringslinjer for overvann, bekker og elver må legges som premiss i planleggingen.

I bebygde områder vil overvannsproblemet kunne reduseres i betydelig grad ved å infiltrere og fordrøye nedbør på egen grunn. Kommuneplanen bør derfor ha bestemmelser som sikrer at en viss andel av

terrengoverflaten forblir permeabel (blågrønn faktor, grønne tak etc.). Når nedbøren overskrider infiltrasjonsevnen, må det være klart hvor og hvordan vannet skal ledes trygt til resipient. I arbeidet med å vurdere nye utbyggingsområder i kommuneplanen må kommunen benytte tilgjengelig intern og ekstern dokumentasjon. På NVE sine nettsider finner en fremgangsmåte for hvordan man kan finne dreneringslinjer i terrenget.

Planbestemmelsene omtaler (jf. Generelle planbestemmelser 1.3.2) at det er krav til hensyn av klimaendringer ved dimensjonering av overvannsystemer og at åpne løsninger skal vurderes. Det bør presiseres at dette skal avklares på siste plannivå.

Det er bra at planbestemmelsene ivaretar at myr og våtmark i størst mulig grad skal bevares.

Vassdrags- og energianlegg

I Hammerfest kommune finnes flere vannkraftsutbygginger. Magasin er avsatt som hensynsområde på plankartet (H740). Kraftstasjon er avmerket som næringsbebyggelse. Ledningsnett er avmerka i plankartet.

Lykke til videre i planprosessen og ta gjerne kontakt om det er noen spørsmål.

Med vennlig hilsen

Knut Aune Hoseth
regionsjef

Eva Forsgren
senioringeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

FYLKESMANNEN I TROMS OG FINNMARK